

บทที่ 5

การสรุปผล อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย มุ่งการแก้ปัญหาและพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มธุรกิจ และมุ่งประเด็นไปในการส่งเสริมระบบบัญชีการเงินในระดับครัวเรือน ซึ่งสมาชิกกลุ่มธุรกิจเป็นผู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขและพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มธุรกิจ ตลอดจนสมาชิกกลุ่มเป็นผู้พัฒนาระบบการบริหารการเงินในระดับครัวเรือนโดยผ่านกระบวนการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยมีกรอบแนวคิดงานวิจัยคือสมาชิกมีส่วนร่วมพัฒนาระบบบัญชีกลุ่มธุรกิจชุมชน และพัฒนาระบบการเงินในระดับครัวเรือนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลทำให้ความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีครัวเรือนเชื่อมโยงไปสู่ระบบบัญชีกลุ่มได้ อันจะทำให้ระบบบัญชีทั้งระดับครัวเรือนและระบบบัญชีกลุ่มธุรกิจชุมชนมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอมะเณง จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาและวิเคราะห์ชุมชน พบว่าทางกลุ่ม มีปัญหาหลายด้าน ได้แก่ ประสบปัญหาอันตรายจากสารเคมีทางการเกษตร ขาดช่องทางการจัดจำหน่าย ต้องการลดการใช้สารเคมี ต้องการลดค่าใช้จ่ายจากการซื้อเคมีทางการเกษตร และปัญหาการขาดความรู้ทางด้านบัญชี ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาเกษตรกรรวมใจพอเพียง โดยเฉพาะปัญหาด้านบัญชีของกลุ่ม เนื่องจากยังไม่มีการจัดทำระบบบัญชีที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลทำให้การคำนวณกำไรขาดทุนไม่ถูกต้อง เช่น 1) ไม่สามารถคำนวณต้นทุนที่แท้จริงของสินค้าได้อย่างถูกต้อง 2) ไม่สามารถคำนวณกำไรและผลการดำเนินงานของกลุ่มได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลทำให้การคำนวณกำไรขาดทุนไม่ถูกต้อง ไม่สามารถทราบถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริง การไม่มีระบบการควบคุมสินค้า และวัตถุดิบคงเหลือที่เหมาะสม ส่งผลทำให้การรับและการจ่ายวัตถุดิบไม่เป็นระบบ ไม่ถูกต้อง และความสับสนในระบบการจัดการบัญชีของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอมะเณง จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อแก้ไขปัญหและพัฒนาาระบบบัญชีและการเงินที่เหมาะสมของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและสมาชิกกลุ่ม จึงได้กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเงินบัญชี โดยเริ่มจากผู้วิจัยดำเนินการออกแบบระบบบัญชีที่เหมาะสมกับผู้ทำบัญชีกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย สมุดบัญชีรับ-จ่าย และงบการเงิน เพื่อใช้ในประเมินผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง และดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม จำนวน 60 คน เกี่ยวกับระบบบัญชี ได้แก่ ความหมายของการบัญชี การรับรู้รายการรายได้และรายจ่าย การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และประโยชน์ของการจัดทำบัญชี เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี รวมทั้งการทดลองฝึกปฏิบัติจริงสำหรับผู้ทำบัญชีกลุ่ม เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินบัญชี เอกสารหลักฐานทางการเงินต่างๆ การบันทึกบัญชี และการสรุปงบการเงินของกลุ่มเป็นระยะเวลา 3 เดือน

การประเมินผลการอบรมให้ความรู้

หลังจากได้มีการอบรมให้ความรู้ ซึ่งเป็นการอบรมให้ความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่มจำนวน 60 คน เกี่ยวกับระบบบัญชี ได้แก่ ความหมายของการบัญชี การรับรู้รายการรายได้และรายจ่าย การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และประโยชน์ของการจัดทำบัญชี เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี โดยได้มีการประเมินผล เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมด้วยแบบสอบถาม ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบการประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม

การทดสอบ	N	μ	S.D.
ก่อนการอบรมให้ความรู้	60	29.27	2.31
หลังการอบรมให้ความรู้	60	43.43	2.13

จากตาราง 5.1 สรุปได้ว่า ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมการอบรมให้ความรู้ให้แก่สมาชิกกลุ่ม จำนวน 60 คน ค่าการประเมินความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งการประเมินความรู้ก่อนการอบรม เท่ากับ 29.27 และการประเมินความรู้หลังการอบรม เท่ากับ 43.43 ผู้เข้าอบรมมีความรู้ด้านบัญชีและการเงินเพิ่มสูงขึ้น เท่ากับ 14.16

การประเมินผลการฝึกปฏิบัติจริง

หลังจากการทดลองฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินบัญชี เอกสารหลักฐานทางการเงินต่างๆ การบันทึกบัญชี และการสรุปงบการเงินของกลุ่มเป็นระยะเวลา 3 เดือน ให้แก่ผู้ทำบัญชีกลุ่ม ทางผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงิน เพื่อประเมินผลการจัดทำบัญชีของกลุ่มว่ามีพัฒนาการเพิ่มขึ้นในระดับใด โดยสรุปผลการประเมิน ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำบัญชีของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง

ความถูกต้องของการจัดทำบัญชีกลุ่ม เกษตรกรรวมใจพอเพียง	ผลการ ประเมินครั้ง ที่ 1	ผลการ ประเมินครั้ง ที่ 2	ผลการ ประเมิน ครั้งที่ 3
อัตราความถูกต้องของการจัดทำบัญชีและงบ การเงินของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง	40%	60%	90%

จากตารางที่ 5.2 จากการประเมินผลการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติจริงของผู้ทำบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่ โดยการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีและงบการเงิน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลจำนวน 3 ครั้ง สามารถสรุปความถูกต้องของการจัดทำบัญชีในรูปของอัตราร้อยละ ได้ดังนี้ การประเมินครั้งที่ 1 (เดือนพฤษภาคม 2562) ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง อัตราร้อยละ 40 การประเมินครั้งที่ 2 (เดือนมิถุนายน 2562) ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง อัตราร้อยละ 60 และการประเมินครั้งที่ 3 (เดือนกรกฎาคม 2562) ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง อัตราร้อยละ 90 หากทางกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง มีการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องก็จนเกิดความชำนาญในการบันทึกบัญชีและสรุปงบการเงิน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากขึ้น และ ก็จะสามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการวิเคราะห์ ควบคุม และกำหนดนโยบายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อส่งเสริมการจัดทำระบบบัญชีและการเงินในระดับครัวเรือนของสมาชิกกลุ่ม เกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

หลังจากดำเนินกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการฝึกปฏิบัติจริง เป็นเวลา 3 เดือนให้กับสมาชิกกลุ่มแยกเป็นสมุดบัญชีของแต่ละครัวเรือน จากการประเมินผลโดยการตรวจสอบความถูกต้อง จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน (ประกอบด้วย ความถูกต้องของการบันทึกรายรับ 3 คะแนน ความถูกต้องของการบันทึกรายจ่าย 3 คะแนน และความถูกต้องของการจัดการงบการเงิน 4 คะแนน) ประเมินผลจำนวน 3 ครั้ง การประเมินครั้งที่ 1 (เดือนพฤษภาคม 2562) การประเมินครั้งที่ 2 (เดือนมิถุนายน 2562) และการประเมินครั้งที่ 3 (เดือนกรกฎาคม 2562) โดยแสดงผลการทดสอบดังนี้

ตารางที่ 5.3 ผลการประเมินความสามารถในการจัดทำบัญชีครัวเรือน(%)

ความถูกต้องของการจัดทำบัญชีครัวเรือน	ผลการประเมิน ครั้งที่ 1	ผลการประเมิน ครั้งที่ 2	ผลการประเมิน ครั้งที่ 3
สัดส่วนร้อยละของการประเมินความถูกต้อง(%)	28%	40%	72%

จากตารางที่ 5.3 แสดงการประเมินผลการตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชีครัวเรือนของตัวแทนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง โดยคำนวณเป็นอัตราร้อยละ

ของความถูกต้องในการประเมินผลแต่ละครั้ง ดังนี้ การประเมินผลครั้งที่ 1 ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี เท่ากับร้อยละ 28 การประเมินผลครั้งที่ 2 ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี เท่ากับร้อยละ 40 และการประเมินครั้งที่ 3 ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี เท่ากับร้อยละ 72

ผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนมีระดับการลดลงของรายจ่ายและเพิ่มเงินออมให้มากขึ้น

เมื่อมีการเปรียบเทียบข้อมูลรายรับรายจ่าย และแสดงถึงระดับเงินออมในระดับครัวเรือนของผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนระหว่างก่อนการจัดทำบัญชีและภายหลังการจัดทำบัญชี จะพบข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 5.4 แสดงการเปรียบเทียบระดับเงินออมของผู้ทำบัญชีครัวเรือนก่อนและหลังการจัดทำบัญชีครัวเรือน

อัตราการออมเงิน	ก่อนอบรม (ครัวเรือน)	อัตราการออมก่อน อบรม (%)	หลังอบรม (ครัวเรือน)	อัตราการออมหลัง อบรม (%)
1) 0.00 - 4.99%	41	68.33	28	46.67
2) 5.00 - 9.99%	13	21.67	19	31.67
3) 10.00 - 19.99%	4	6.67	8	13.33
4) 20.00% ขึ้นไป	2	3.33	5	8.33
รวม	60	100.00	60	100.00

(อ้างอิง : ตารางที่ 4.10 ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับเงินออมของผู้ทำบัญชีครัวเรือนก่อนและหลังการจัดทำบัญชีครัวเรือน)

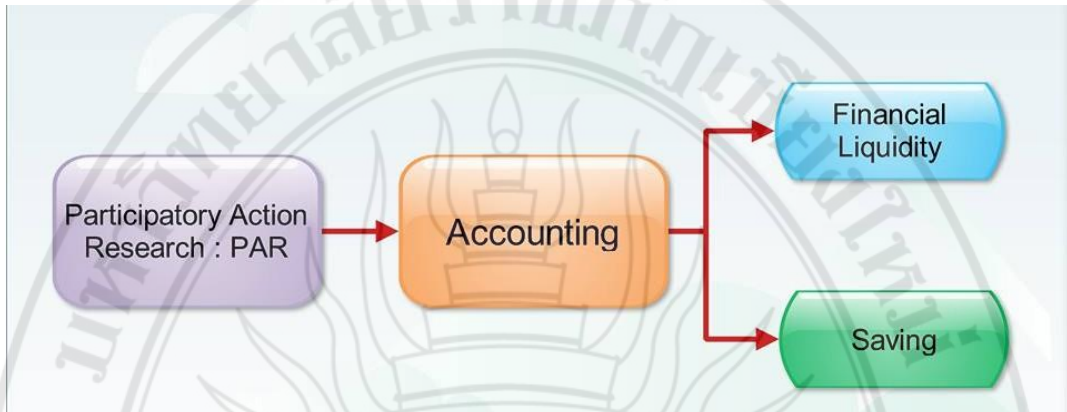
ตารางที่ 5.5 แสดงผลกระทบระหว่างความสัมพันธ์ของบัญชีครัวเรือนกับอัตราการออม

อัตราการออมเงิน	การเปลี่ยนแปลง(ครัวเรือน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
1) 0.00 - 4.99%	ลดลง 13 ครัวเรือน	-21.66
2) 5.00 - 9.99%	เพิ่มขึ้น 6 ครัวเรือน	10.00
3) 10.00 - 19.99%	เพิ่มขึ้น 4 ครัวเรือน	6.66
4) 20.00% ขึ้นไป	เพิ่มขึ้น 3 ครัวเรือน	5.00

(อ้างอิง : ตารางที่ 4.11 แสดงผลกระทบระหว่างความสัมพันธ์ของบัญชีครัวเรือนกับอัตราการออม)

จากตารางที่ 5.4 และตารางที่ 5.5 หลังจากได้มีการฝึกอบรมในเรื่องของการทำบัญชีครัวเรือน ให้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้แต่ละครัวเรือน มีความสามารถในการจดบันทึกรายรับ รายจ่าย หรือเรียกว่า กระแสเงินเข้าและออกของครัวเรือนได้ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้แต่ละครัวเรือนได้มีการประเมินการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม และสามารถวางแผนการออมเงินไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ซึ่งส่งผลให้ครัวเรือนมีสภาพคล่องทางการเงิน และมีระดับเงินออมของคนในชุมชนมีทิศทางที่ดีขึ้น โดยมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราการออมก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีอัตราการออมเงินเพิ่มขึ้น 13 ครัวเรือน ประกอบด้วย อัตราการออมร้อยละ 5.00–

9.99 มีเงินออมเพิ่มขึ้น 6 ครั้วเรือน คิดเป็นอัตราการออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 10, อัตราการออมร้อยละ 10.00-19.99 มีเงินออมเพิ่มขึ้น 4 ครั้วเรือน คิดเป็นอัตราการออมเปลี่ยนแปลงร้อยละ 6.66 และอัตราการออมร้อยละ 20 ขึ้นไป มีเงินออมเพิ่มขึ้น 3 ครั้วเรือน คิดเป็นอัตราการออมเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5

ภาพที่ 5.1 ผลการเปลี่ยนแปลงจากการจัดทำบัญชีที่เหมาะสม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่ 1)การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนระบบบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง และ 2) การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนบัญชีครัวเรือน

ส่วนที่ 1 การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนระบบบัญชีกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า การอบรมให้ความรู้ด้านบัญชีให้แก่สมาชิกกลุ่มจำนวน 60 คน เกี่ยวกับระบบบัญชี ได้แก่ ความหมายของการบัญชี การรับรู้รายการรายได้และรายจ่าย การบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน และประโยชน์ของการจัดทำบัญชี เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำบัญชี โดยได้มีการประเมินผลก่อนและหลังการอบรมโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งจาก การประเมินความรู้หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมให้ความรู้ ซึ่งการประเมินความรู้ก่อนการอบรม ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจ เท่ากับ 29.27 และการประเมินความรู้หลังการอบรม ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจ เท่ากับ 43.43 ดังนั้นสรุปได้ว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจทางด้านบัญชีและการเงินเพิ่มสูงขึ้น เท่ากับ 14.16 และการอบรมเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งการฝึกปฏิบัติจริงเป็นระยะเวลา 3 เดือน สำหรับผู้ทำบัญชีกลุ่ม โดยได้มีการตรวจสอบผลการบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงิน เพื่อประเมินความถูกต้องครบถ้วน ซึ่งจากการประเมินผล ผู้ทำบัญชีกลุ่มสามารถบันทึกบัญชีและจัดทำงบการเงินได้อย่างถูกต้อง โดยมีคะแนนเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 90 นอกจากนี้ เมื่อกลุ่มสามารถสรุปผลการดำเนินงานที่ชัดเจน และตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลทางบัญชี จึงได้มีการจัดหมวดหมู่ลำดับความสำคัญของรายรับ

รายจ่าย ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องของความพอประมาณและความมีเหตุผล ในการพิจารณาเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถประมาณตนให้อยู่ในขอบเขตของความพอดี โดยไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น และความมีเหตุผล ในการตัดสินใจดำเนินธุรกรรมโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะได้รับอย่างรอบคอบ หากกลุ่มจัดให้มีการบันทึกบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง สถานะทางเศรษฐกิจของกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียงก็จะมี ความมั่นคงอย่างยั่งยืน เช่นเดียวกับการนำระบบบัญชีมาใช้ในการบริหารการเงินกลุ่มธุรกิจข้าง ชุมชนบางบัว เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการศึกษาโดยจินดา จอกแก้ว (2556) สรุปได้ ว่า ชาวชุมชนบางบัวมีความรู้ด้านรับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างโครงการบ้านมั่นคง ไม่เป็นระบบ ไม่มีหลักเกณฑ์ในการจดบันทึกข้อมูลทางการเงินบัญชี ผู้วิจัยจึงศึกษาพัฒนาความรู้โดยการ พัฒนาการบริหารการเงินและพัฒนากิจการความรู้ระบบบัญชีให้กลุ่มธุรกิจชุมชนบางบัวด้วย วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารการเงิน และจัดระบบบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มธุรกิจชุมชนบางบัวให้มีความแข็งแกร่ง ต่อไป และสอดคล้องกับการศึกษาของพุทธมน สุวรรณอาสน์ (2554) เรื่อง การพัฒนาองค์ ความรู้ด้านการเงินการบัญชีโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มพัฒนาสตรีบ้าน ต้นไฉก (คำขาว) ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มพัฒนาสตรีบ้าน ต้นไฉกมีกระบวนการจัดการองค์ความรู้ด้านบัญชี สามารถจัดหมวดหมู่ลำดับความสำคัญของรายรับ รายจ่าย ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องของความพอประมาณ และความมีเหตุผล ซึ่ง สามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงได้ส่งผลทำให้มีแนวทางเพิ่มเงินออมได้

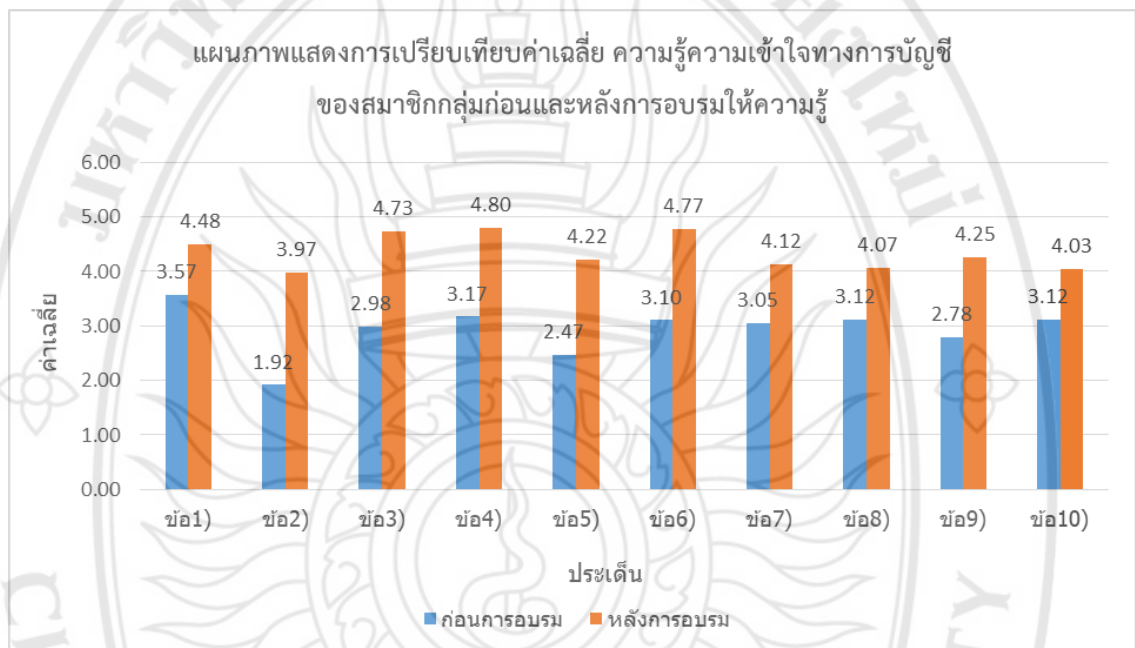
ตาราง 5.6 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีของสมาชิกกลุ่ม โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ก่อนและหลังการอบรม

ประเด็น	ก่อนการอบรม			หลังการอบรม		
	μ	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	μ	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
ข้อ 1) ทราบถึงหมายคามของการบัญชี	3.57	0.70	มาก	4.48	0.65	มาก
ข้อ 2) ทราบถึงขั้นตอนของการจัดทำบัญชี	1.92	0.85	น้อย	3.97	0.64	มาก
ข้อ 3) ทราบถึงประโยชน์ของการบัญชี	2.98	0.68	ปานกลาง	4.73	0.45	มากที่สุด
ข้อ 4) ทราบถึงประโยชน์ของการเงิน	3.17	0.56	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
ข้อ 5) ทราบถึงวิธีการคำนวณกำไรหรือ ขาดทุน	2.47	0.72	น้อย	4.22	0.69	มาก
ข้อ 6) ตระหนักถึงความจำเป็นของการการ จัดทำบัญชี	3.10	0.84	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด
ข้อ 7) สามารถจำแนกรายการค้าแต่ละ ประเภทได้	3.05	0.77	ปานกลาง	4.12	0.72	มาก
ข้อ 8) สามารถจำแนกประเภทรายรับ รายจ่ายได้	3.12	0.67	ปานกลาง	4.07	0.61	มาก
ข้อ 9) สามารถอ่านงบการเงินเบื้องต้นได้	2.78	0.76	ปานกลาง	4.25	0.65	มาก
ข้อ 10) สามารถนำข้อมูลทางการเงินไป	3.12	0.74	ปานกลาง	4.03	0.61	มาก

ประเด็น	ก่อนการอบรม			หลังการอบรม		
	μ	S.D.	ระดับ ความสำคัญ	μ	S.D.	ระดับ ความสำคัญ

วางแผนงานในอนาคตได้

(อ้างอิง : ตารางที่ 4.5 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจทางการบัญชีของสมาชิกกลุ่ม โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ย(μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ก่อนและหลังการอบรม)

ภาพที่ 5.2 แผนภาพแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ) ของระดับความรู้ความเข้าใจทางการบัญชีของสมาชิกกลุ่มก่อนและหลังการอบรม

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นในทุกประเด็น ประเด็นที่ 1) ทราบถึงหมายความของการบัญชี ประเด็นที่ 2) ทราบถึงขั้นตอนของการจัดทำบัญชี ประเด็นที่ 3) ทราบถึงประโยชน์ของการบัญชี ประเด็นที่ 4) ทราบถึงประโยชน์ของงบการเงิน ประเด็นที่ 5) ทราบถึงวิธีการคำนวณกำไรหรือขาดทุน ประเด็นที่ 6) ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดทำบัญชี ประเด็นที่ 7) สามารถจำแนกรายการค่าแต่ละประเภทได้ ประเด็นที่ 8) สามารถจำแนกประเภทรายการรับรายจ่ายได้ ประเด็นที่ 9) สามารถอ่านงบการเงินเบื้องต้นได้ ประเด็นที่ 10) สามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปวางแผนงานในอนาคตได้

ส่วนที่ 2 การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนระบบบัญชีครัวเรือน

ในโครงการวิจัยในครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตามที่มีหลักการว่า ให้ประมาณตนเอง ใช้จ่ายตามที่ตนเองมีอยู่ สอดแทรกในการจัดการองค์ความรู้บัญชี ระดับเพื่อให้สมาชิกกลุ่มเกิดการรับรู้พฤติกรรมการใช้จ่ายของตนเอง และทำให้เกิดความ

ตระหนักในการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้ลดลง ซึ่งถือได้ว่าเป็นการประมาณตนเองให้รู้จักการจัดลำดับความสำคัญของรายจ่ายต่างๆ แก่ปัญหาหนี้สิน และรู้จักการออมเงินเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ว่าให้ประมาณตนเอง ไม่ทำอะไรที่เกินกำลังของตนเอง เช่นเดียวกับการศึกษาของพุทธมน สุวรรณอาสน์ (2554) เรื่อง การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเงินการบัญชีโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของกลุ่มพัฒนาสตรีบ้านต้นไฉ้ (คำขาว) ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มพัฒนาสตรีบ้านต้นไฉ้มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้ด้านบัญชีครัวเรือน สามารถจัดหมวดหมู่ลำดับความสำคัญของรายรับรายจ่าย ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องของความพอประมาณ และความมีเหตุผล ซึ่งสามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงได้ส่งผลทำให้มีแนวทางเพิ่มเงินออมได้ ตลอดจนมีแนวทางการบริหารจัดการหนี้สินอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ของโครงการจัดบันทึกบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตเทศบาลตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ของนิตยา คุ่มพงษ์ และณณมล คุ่มพงษ์ (2556) พบว่า หลังจากจัดบันทึกบัญชี มีจำนวนหนี้สินของครัวเรือนลดลง ร้อยละ 51.43 ซึ่งมีผลทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของภัทรา เรื่องสิทธิสัญญา (2555) เรื่อง บัญชีครัวเรือน เรื่องใกล้ตัวที่ถูกมองข้าม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เครื่องมือในการวัดผลการดำเนินงานผลการศึกษาพบว่า ผู้ทำบัญชีครัวเรือนสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ทำให้เกิดการประหยัดและการออม และแก้ปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยข้างต้น หากกลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้รับด้านการบัญชีและการเงิน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์รายการ การบันทึกบัญชี การคำนวณต้นทุนของสินค้าแต่ละประเภท การสรุปรายรับรายจ่าย และการจัดลำดับความสำคัญของรายจ่ายที่เหมาะสม ตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบของการบริหารจัดการ บูรณาการด้านบัญชีและการเงินของกลุ่มธุรกิจชุมชน เพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง รวมถึงกลุ่มธุรกิจชุมชนประเภทอื่น โดยการวางแผนจากระดับครัวเรือนให้มีความเข้มแข็งต่อไป

ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า กลุ่มเกษตรกรรวมใจพอเพียง ตำบลช่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ไปพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบบัญชีของกลุ่มธุรกิจชุมชน ออกแบบการดำเนินงานวิจัยในอนาคตให้แก่กลุ่มอย่างต่อเนื่อง โดยการสอดแทรกเทคโนโลยีในเรื่องของการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มในลำดับต่อไป เพื่อให้การจัดทำบัญชีมีความสะดวกรวดเร็ว ในการสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น